

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.:

Vår dato: 26.09.2016

Vår ref.: 2016/9572

Arkivnr.: 461.3

Marine Harvest Norway AS avd. Industri (Ryfisk)
p.b. 4102 Sandviken
5835 BERGEN

Att. Svein Hetlesæter

Postadresse:

Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:

Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Inspeksjon: Inspeksjon ved Marine Harvest Norway AS avd. Industri (Ryfisk) **Kontrollnummer: 2016.025.I.FMRO**

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Per Magne Gabrielsen, Elise Mjølhus,
Svein Hetlesæter, Geir morten Sandanger,
Gaute Hauge, Jon Helge Hausken,
Rune Spilde, Odd Fosså og Aslak Ekse

Fra Fylkesmannen i Rogaland:

Johan Tore Rødland
Kirsten Allred

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Marine Harvest Norway AS avd. Industri (Ryfisk) den 7.9.2016. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen avdekket ingen avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Anmerkning:

1. Maursyretankens oppsamlingsarrangement rommer ikke hele tankens volum

Anmerkningen er nærmere beskrevet på side 3 og 4 i rapporten.

Fylkesmannen ber virksomheten ta anmerkningen til etterretning. Vi anser det ikke påkrevet å be virksomheten om tilbakemelding på grunnlag av anmerkningen.

Inspeksjonsrapporten avslutter dermed kontrollen.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Johan Tore Rødland
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Johan Tore Rødland
Saksbehandler telefon: 51 56 89 38
E-post: fmrojtr@fylkesmannen.no

1.

Kontrollert virksomhet

Navn: Marine Harvest Norway AS avd. Industri (Ryfisk)	Anleggsnr.: 1133.0006.01
Organisasjonsnr.: 972347256	Eies av: 959352887
Kommune: Hjelmeland	Sist kontrollert: 25.4.2012
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 26.11.2014	Sist endret:
Postadresse: Postboks 4102 Sandviken, 5835 Bergen	
Besøksadresse: Hundsnes	
E-postadresse: svein.hetlesater@marineharvest.com	

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannen sitt risikobaserte industritilsyn for i år. Inspeksjonen var varslet.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslippskontroll
- Risikovurdering
- Farlig avfall
- Avfall
- Prosess og renseutstyr

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og Fylkesmannen å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

Fremlagt dokumentasjon fra virksomheten som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Miljøriskovurdering
- Internkontroll
- Analyserapporter

4. Avvik

Fylkesmannen avdekket ingen avvik under inspeksjonen

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

1. Maursyretankens oppsamlingsarrangement rommer ikke hele tankens volum

Kommentarer:

Maursyretanken overskrider grenseverdien på 2 m³ for å bli omfattet av forurensningsforskriften kapittel 18 *Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall* som trådte i kraft 1.januar 2014, jf. §§ 18-2 og 18-3. Kravene til forebyggende tiltak framgår av § 18-6.

Tanken har oppsamlingsbasseng (bilde 1), men dette var ikke tilstrekkelig til å romme tanken innhold.

Det var noe uklart hvorvidt et eventuelt utslipp ville bli fanget opp av annet oppsamlingsarrangement.

For tank etablert før 1.januar 2014 gjelder kravet om oppsamlingsarrangement i § 18-6 bokstav C først fra 1.januar 2019.

Et oppsamlingsarrangement, vanligvis i form av et oppsamlingsbasseng, skal minst romme tankens volum. Kravet om oppsamlingsvolum kan ikke oppfylles gjennom andre kompenserende tiltak.

Virksomhetens ensilasjetanker er plassert innenfor virksomhetens tankpark, som er omgitt av ringmur med tilstrekkelig kapasitet (110% av den største tankens volum). Tankparken tilfredsstiller dermed kravene i forurensningsforskriften kapittel 18 også etter overgangsperioden som varer til 1.1.2019.

Til orientering gjengir vi likevel Miljødirektoratets vurdering i samband med gjennomført tilsynsaksjon knyttet til forurensningsforskriftens kapittel 18 «Tankforskriften» hvorvidt også tanker med ensilert fiskeavfall omfattes av kravet om oppsamlingsbasseng:

«Det er §18-3 i Tankforskriften som regulerer hvilke kjemikalier som omfattes. Du må derfor gå inn på sikkerhetsdatabladet for ensilasjen for å se om dette har en klassifisering iht klass/merk forskriften (CLP). Hvis ensilasjen er klassifisert, så er den omfattet. Hvis det er maursyre som er tilsatt (det finnes alternativer), har denne en klassifisering fra 2% - 100%. Det vil si at hvis ensilasjen har mer enn 2% maursyre, så er den omfattet av Tankforskriften.»

Fylkesmannen viser for øvrig til Miljødirektoratets *Veiledning til Tankforskriften*, M-536/2016. Se lenke nedenfor under punkt 10.

Fylkesmannen ber på bakgrunn av ovenstående Marine Harvest Norway AS avd. Industri (Ryfisk) om i god tid før 1.1.2019 vurdere hvorvidt eksisterende maursyretank vil tilfredsstille kravet i forurensningsforskriften § 18-6 c) *Barrierer*, og om nødvendig gjennomføre nødvendige tiltak for å etterleve kravet.

Fylkesmannen vurderer det ikke som påkrevet å be om tilbakemelding på anmerkningen etter denne kontrollen, men vil kontrollere hvorvidt virksomhetens har tilstrekkelige barrierer i henhold til «Tankforskriften» ved neste periodiske kontroll om 3-4 år.

6. Andre forhold

Endring i produksjon og organisering

Dagskapasiteten var per dags dato på 200 tonn ganet fisk og 38 tonn filet. Årsproduksjon utgjorde henholdsvis 50.000 og 8750 tonn.

Da virksomheten sist søkte om endring av utslippstillatelsen forelå det planer om omfattende bygnings- og produksjonstekniske endringer for å øke samlet produksjonen til inntil 95.000 tonn. Organisasjonsmessig ble Marine Harvest Ingredients AS (Rygro) fusjonert inn i Marine Harvest Norway AS 21.11.2014.

Under kontrollen ble det opplyst at planene om utbygging var endret slik at det nå var planlagt å øke produksjonen kun til 70.000 tonn innenfor den eksisterende bygningsmassen. Videre ville Rygro bli skilt ut som eget selskap igjen.

Fisken ville i framtida bli slaktet og nedkjølt i spesialtilpassede brønnbåter når den ble hentet ved oppdrettsanlegget, men blodvannet ville bli samlet og håndtert ved anlegget på Hundsnes.

Fylkesmannen vurderer det ikke påkrevet å søke om endring i eksisterende utslippstillatelse som følge av endringene. Vi vil legge inn en kommentar vedrørende fisjonen av Rygro-delen, men felles renseanlegg og utslipp til resipienten tilsier at utslippstillatelsen fortsatt bør omfatte det samlede anlegget til produksjonsenhetene Ryfisk og Rygro.

Internkontroll

Virksomheten var ved vår forrige kontroll sertifisert etter ISO 14001 standarden, men hadde nå valgt ikke å fornye sertifiseringen. Systemet var likevel i store trekk videreført, men uten revisjon av sertifiseringsorgan.

Virksomhetens IK-system inkluderte målsetning, miljørisikoanalyse, måleprogram med prøvetakingsfrekvens, analysemetodikk og rutiner for avfallshåndtering.

Fylkesmannen vil anbefale at det framgår tydeligere hvordan risiko i gul sone skal følges opp, det vil si kriterier for når risikoen skal aksepteres og når den skal forsøkes redusert ved å følges opp i handlingsplanen.

Måleresultatene ble lagt inn forløpende i regneark og synliggjort i grafisk framstilling. Ved eventuelle avvikende prøver ble det først gjort et oppfølgende prøveuttak. Hvis også ny analyse viste for høye verdier, ble mulige årsaksforhold nærmere gransket.

Fylkesmannen vurderer virksomhetens IK-system som velegnet til å følge opp utslippstillatelsens vilkår knyttet til ytre miljø.

Energistyring

Virksomheten har opprettet en prosjektgruppe for energistyring og utarbeidet et energipolitikk-dokument. Enova har bidratt med midler og rådgivning. Virksomheten bruker kun elektrisk kraft i produksjonen.

Naboforhold – Støy og lukt

Virksomheten har regelmessige møter med naboene.

Støykartlegging gjennomført i oktober 2015 viste ikke overskridelser av tillatelsens grenseverdier for støy.

Det har likevel forekommet klager på støy fra en av naboene. Dette til tross for at virksomheten har påkostet tiltak på huset, og at støyen ikke overskrider krav.

Virksomheten har gjennomført flere støyreducerende tiltak.

- Tilkopling til strøm for kjøleanlegg på biler
- Elektrisk truck ved lasting av bil
- Isolering av lasterampe

Det største problemet er støy fra tungtransport fra anlegget på den smale veien nær hytter og boliger opp til riksveien.

Fylkesmannen registrerte noe lukt ved anlegget ved ankomst. En hyttenabo hadde tidligere kommentert luktutslipp, men lukt hadde aldri vært tatt opp på møter med naboer.

Resipientundersøkelse

Fylkesmannen har i utslippstillatelsens punkt 12 *Overvåking av resipient og rapportering til Fylkesmannen* satt krav om at virksomhetens skal gjennomføre en resipientundersøkelse i vannforekomsten som direkte eller indirekte kan være påvirket av bedriften utslipp.

Feltarbeidet ble gjennomført i første halvdel av august 2016. Rapporten fra undersøkelsen er forventet klar i februar 2017.

Fylkesmannen vil på bakgrunn av resultatene vurdere hvorvidt det er behov for oppfølging av undersøkelsen.

7. Oppfølging etter inspeksjonen

Vi ber Marine Harvest Norway AS avd. Industri (Ryfisk) om å oversende oss rapporten fra resipientundersøkelsen når denne foreligger. Rapporten vil bli journalført og fulgt opp som en sak.

Fylkesmannen avslutter dermed kontrollen med inspeksjonsrapporten uten å be om tilbakemelding å anmerkning 1.

8. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. forurensningsforskriften § 39-6).

Marine Harvest Norway AS avd. Industri (Ryfisk) er i tillatelsen plassert i risikoklasse 3. Dette betyr at dere skal betale kr.12500,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura ettersendes.

Fylkesmannen viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

9. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannen sin postjournal (jf. offentleglova).

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- <http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/2016/April-2016/Veiledning-til-Tankforskriften/>

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Faktaark M-421 | 2015 om Avfallsdeklarerer.no